

**ПОДХОДИ КЪМ СЪЗДАВАНЕ НА УМЕНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ИНТЕРВЮ**

Йоанна Недялкова д.пс.

e-mail:retrojonni@abv.bg

ВСУ“Черноризец Храбър“

Резюме: В статията се проследяват най-съществените моменти при провеждане на интервю с цел паралелно с останалите методики специалистът да придобие достатъчно информация относно личностните качества, които са предмет на оценка.

Ключови думи: интервю, диагностика, общуване, цел

**APPROACHES TO CREATING IN SKILLS FOR CONDUCTING AN
INTERVIEW**

Yoanna Nedyalkova PhD

VFU “Chernorizets Hrabar

Abstract: The article traces the most important moments in conducting an interview in order to in parallel with other methods the specialist to acquire sufficient information about the personal qualities that are subject to evaluation

Kew words: interview, communication, diagnostics, purpose

Ефективното общуване и правилният подход в диагностичното интервю предначертavat пътя към успешно лечение, повишават компетентността и самочувствието на специалиста. Интервюто е важно не само за събиране на данни , а и за отчитане взаимодействието между двама души т.е.за събиране на дадена информация. Провежда се с цел за професионална психодиагностика или създаване на взаимоотношения между лекар и пациент за определяне на очакванията и съзнаваните потребности на човека потърсил помощ.

Според Стаменкова, интервюто в диагностичния процес може напълно да изпълни функциите си по отношение на:

- Уточняване и разширяване на фактологичната информация относно жизнения път на личността
- Изясняване на поведенческите реакции по отношение на емоционалната им окраска и доколко те са израз на повишена виталност или емоционална лабилност
- Преценка по отношение на това какви методи допълнително ще трябва да се използват за съставяне на вероятностна оценка

➤ Провеждане на „стрес-интервю“ или „провокираща беседа“ при проверка на дадена хипотеза за наличие на конфликтност, агресивност в изследваното лице

Провеждането на интервю в свободна форма не означава, че не се следват определени точно въпроси, чий то отговор се придобива в хода на целенасочен разговор. (Стаменкова, 2005,114-115)

Динамично интервю

Валидността и надеждността на интервюто са често дискутиран въпрос от страна на учените психолози. От една страна мненията варират от критика, поради висока степен на субективизъм, а от друга се абсолютизира като достатъчно средство за оценка на личностна пригодност на интервюирания. Ако то се провежда след изпълнение на експериментална процедура, която включва тестове, въпросници и целенасочено наблюдение неговата валидност се увеличава. Интервюто е редно да се провежда от добре подготвени психолози, запознати с детайлите и възможните заблуди, с начина на водене на доверително общуване и с умения за съставяне на вярна интерпретация на получената информация. Ако интервюто е между психолог и пациент разговорът е подчинен не само на традиционно събиране на информация с цел търсене на проблема, но и на база емпатично разбиране на човека потърсил помощ. Това разбиране е важно за ефективното лечение по-нататък и колкото по-чувствителен е специалистът

към преживяванията, очакванията и опасенията на пациента, толкова по-добре ще усети проблемите му, а за пациента ще е по-лесно да споделя своите проблеми и да разсъждава върху тях. По време на провеждането му пациентът подава много сигнали за състоянието си от една страна чрез това, което казва, а от друга по начина по който го казва. В такъв момент от изключителна важност е умението на специалиста за слушане внимателно и да следи внимателно целия този процес. (Христова, В., 2002, 45)

Психодиагностично интервю

Ако интервюто се използва като метод за постъпване на работа, логично е изискванията към провеждащия професионалист да са особено значими. Неговата цел е да се придобие достоверна информация относно качествата на личността и доколко те отговарят на психологичните изисквания за определено направление на дейност или длъжност.

Провеждането на психодиагностично интервю предполага по-продължителен и запомнящ се контакт в процедурата на психодиагностичното изследване. Ето защо представянето на психодиагностика е от особено значение. Всичко това налага изисквания по отношение на външен вид, начина на поведение, квалификация и значими качества. Предварително трябва да се познава програмата за съответната дейност, психологичните личностни изисквания и адекватни подходи за тяхното диагностициране. Имайки предвид развитието на науката,

психодиагностикът е необходимо да следи новостите в приложната психология и да участва в дискусии по тези проблеми. Психологът става добър диагностик при условие, че има нагласа за тази дейност и развита интуиция по отношение пригодността на изследваното лице за изпълнение на конкретна дейност.

Целите на успешното интервю се достигат не само в резултат на умелото му провеждане, но и от формираната компетентност за съставяне на целесъобразно заключение. Практиката показва, че специалистите от клиничната практика най-често търсят някакво отклонение от нормата. Този опит е повече с отрицателен знак, отколкото позитивно повлияващ процеса на реализация в дейността по оценка на психична професионална пригодност на личността. От тук следват няколко извода:

- Валидността на интервюто е в пряка зависимост от това, дали диагностикът познава правилата и организацията от целта с която се провежда при търсене на релевантни психологични конструкции

- Важно е психодиагностикът да познава себе си и да е формулирал адекватна Аз-концепция. Фатално за практиката се оказва изграденото мнение за непогрешимост и неприемане на различно мнение или критична забележка.

- В процеса на диалогично общуване от диагностика се изисква концентрация и добра памет

- Психодиагностикът трябва да владее вербалното и невербално общуване

- Задължително е притежаването на качеството емпатия, което паралелно с приятен външен вид е едно от първите условия за успешно провеждане на интервюто

Принципи на интервюиране

- Позволете на интервюто да тече плавно, следвайки хода по който пациентът изказва проблемите си

- Структурирайте по-активно там, където пациентът се затруднява и обърква от отворените въпроси и тревожността му нараства

- Избягвайте жаргона

- Избягвайте въпроси, които започват със „защо“

- Съчетавайте отворени и затворени въпроси така, че да следвате естествения ход на интервюто, като същевременно да извличате необходимата информация

- Улеснявайте пациента да се задълбочи и работи върху мислите и чувствата си

- Избягвайте подвеждащи въпроси

- Търсете , подкрепете и използвайте силните страни на пациента

➤ Следете реакциите и чувствата си към пациента и ги използвайте като диагностичен инструмент (Христова,В.,2002,52)

Като социална ситуация интервюто трябва да отговаря на очакванията както на пациента, така и на специалиста. Комуникацията вербална и невербална трябва да е максимално успешна насочена към разрешаване на проблема. При психодиагностичното интервю, важно е преценката да се съставя на определен индивид за определен вид дейност. Изкуството на интервюто е даване на възможност за изграждане на взаимоотношения между специалист и интервюиран. Това означава умело насочване на разговора от страна на специалиста към разрешаване на проблема, което изисква пространство за говорещия а от друга страна добро слушане с цел отчитане преживяванията и от двете страни.

Литература:

1. Под ред. На Николова, Св.,Маринов,П., Психиатрия, психология и психотерапия, С., УИ Медицина,2002
2. Стаменкова, Н., Професионална психодиагностика, УИ ВСУ Ч.Храбър“, 2005